

<https://doi.org/10.15407/np.75.090>

УДК 355.48((470+571]:477)”2022/...”:314.151.3-054.73]:347.426.6

Світлана Спіріна,

молодший науковий співробітник,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

e-mail: pilgrim1715@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8962-0550>

Сніжана Юхно,

молодший науковий співробітник,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

e-mail: snijana999@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-5464-025X>

**КОМУНІКАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ
УКРАЇНИ ДЛЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ВІДШКОДУВАННЯ
ВТРАТ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРЕЗ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКУ
ВІЙНУ**

Розглядаються ситуація щодо шкоди, яку завдала російська агресія в Україні, та методи відшкодування збитків українськими волонтерськими і державними структурами та міжнародними організаціями. Звертається увага на діяльність Реєстру збитків для України (RD4U), основні його функції, взаємодію з українською владою, громадськими організаціями та населенням, яке зазнало втрат від агресії Російської Федерації, акцентовано увагу на методах поширення інформації про Реєстр збитків і різного роду заходи, покликані ознайомити населення з його діяльністю та інформувати про відкриття нових категорій збитків, а також правила створення звернень про збитки, які заподіяла Російська Федерація на території України. Відстежуються кроки комунікації RD4U з потенційними заявниками з метою психологічної підтримки та допомоги у складанні позовів про відшкодування.

Ключові слова: Реєстр збитків України (RD4U), російсько-українська війна, відшкодування збитків, категорії збитків, комунікація, вебінари, міжнародні структури, допомога потенційним заявникам.

© С. Спіріна, С. Юхно, 2025

На території України четвертий рік триває війна, щодня від ворожих повітряних ударів гинуть дорослі й діти, руйнуються інфраструктура і житлові будинки, під загрозою національна спадщина та загальний екологічний стан. І з кожним днем географія збитків розширюється: вже фіксуються влучання ворожих ракет й у західних регіонах України. За даними звіту Світового банку, станом на лютий 2024 р. на відновлення в Україні було необхідно 486 млрд грн, з яких 80 млрд – на відбудову житла [1]. Однак ці цифри, як вважають експерти, можуть бути значно більші, а з кожним новим днем додаються ще й нові збитки.

Активні воєнні дії, втрата житла, загроза фізичного знищення чи морально-психологічного знування з боку російських військових спричинили величезний потік внутрішньої та зовнішньої міграції. За даними Євростату (European Statistical Office, Eurostat) на кінець 2023 р., отримали тимчасовий захист у країнах Європейського Союзу 4,3 млн громадян України. В Україні ж, станом на березень 2024 р. отримали статус внутрішньо переміщених осіб понад 4,8 млн громадян [2].

В умовах повномасштабної російської військової агресії, коли у пошуках безпеки багато людей виїхали за межі України, а також через активні бойові дії в Україні на значній території частина населення не має фізичного доступу до органів влади, представництв міжнародних організацій, волонтерів та громадських установ. Тому вкрай актуальними стали нові комунікативні інструменти співпраці. Більшість центральних і місцевих органів влади для дистанційного зв'язку з громадянами створили спеціальні платформи, сайти, соціальні мережі, де населення України може ознайомитися з необхідною під час воєнного стану інформацією, а також звертатися до органів влади по допомогу та повідомляти про завдані збитки онлайн. Зокрема, для документування злочинів росіян в Україні та відшкодування збитків населення у державі створені відповідні комунікаційні інструменти. Так, через портал «Дія» у 2023 р. була запущена програма «єВідновлення» (<https://erecovery.diia.gov.ua/>) і Реєстр пошкодженого та знищеного майна для запитів постраждалих громадян про допомогу у відшкодуванні завданих збитків (<https://rpm.renovation.gov.ua/officer/login>). А в 2025 р. під патронатом Мініс-

терства соціальної політики в Україні створюється Система обліку інформації про немайнову шкоду – вбивство мирного населення, втрату родичів, зниклих безслідно, вимушене переміщення тощо [3]. Важливо, що про свою втрату людина може повідомляти і звертатись по допомогу дистанційно, зокрема через мобільний застосунок та портал «Дія» (<https://diia.gov.ua/>).

Агресивна поведінка Російської Федерації на території України, військові злочини проти людяності спонукають і міжнародну спільноту до прояву солідарності та допомоги Україні у відновленні нерухомого майна та подоланні морально-психологічних травм, завданих агресором. До надання допомоги приєдналися іноземні організації – як приватні, так і державні, чи навіть міждержавні структури. Зокрема, з метою покарання Російської Федерації за агресію проти суверенної держави за позовом України веде судове слідство Міжнародний суд у Гаазі [4]. Варшавський центр документування російських воєнних злочинів імені Рафала Ламкіна отримав уже понад 1,5 тисячі свідчень від біженців з України [5]. Європейський Союз працює над тим, щоб на законодавчому рівні вирішити питання про залучення заморожених російських активів на відшкодування економічних збитків України.

Про злочини геноциду в Україні, злочини проти людяності, порушення прав суверенної держави, а також про міжнародно-правові механізми відновлення держави та доступні механізми відшкодування з точки зору сучасного міжнародного права писали провідні юристи України [5, 6]. Зокрема С. Шрамко у статті про варіанти відшкодування завданих збитків жертвам воєнного конфлікту в Україні з огляду на міжнародне право зазначає, що найбільш доцільним механізмом для України можна вважати такий міжнародний компенсаційний механізм, який передбачає компенсацію різного роду збитків [7]. О. Ващук звертається до прийнятої Радою Європи резолюції CM/Res(2023)3, яка є важливим кроком у документуванні завданих збитків в Україні через військову агресію РФ, та зазначає, що наступним кроком має стати вимога репарацій за всі заподіяні збитки [8]. Г. Гончаренко веде мову про міжнародно-правові механізми, які можуть допомогти у відновленні України та компенсації шкоди, заподіяної агресивною політикою Росії, акцентуючи

увагу на створенні Реєстру збитків України – платформи для збору доказів усіх збитків та донесення правдивої інформації міжнародній спільноті про наслідки російсько-української війни [9].

Цю тему також відстежували науковці Національної юридичної бібліотеки та Служби інформаційного забезпечення органів влади НБУВ, які в інформаційних бюлетенях та наукових статтях висвітлювали й аналізували ситуацію з внутрішнім переміщенням, систематизували інформацію про допомогу українцям від міжнародних приватних та державних організацій, звертали увагу на інформаційні та соціокомунікативні заходи на допомогу постраждалим від війни громадянам в Україні [10, 11]. Зокрема, С. Закірова аналізувала ефективність і значення інформаційних ресурсів для соціалізації українських біженців та їх влаштування на новому місці [12]. Про візію бібліотечно-інформаційного забезпечення щодо внутрішньо переміщених осіб у допомозі з налагодження їхнього соціального життя у нових територіальних громадах йшлося в статті О. Желай [13]. Особливу цінність мобільних сервісів у донесенні адміністративної та правової інформації під час війни відзначає В. Бондаренко, адже, наголошує вона, своєчасна інформація про загрозу може допомогти населенню вчасно здійснити евакуацію, запобігти гуманітарним катастрофам тощо [14].

Зважаючи на те, що дистанційне інформування в умовах воєнного стану є вкрай важливим і більш мобільним у донесенні до населення будь-якої важливої інформації і на будь-яку відстань, особливо це стосується людей, які змушені змінювати своє місце перебування через воєнну загрозу, або тих, хто втратив житло, чи людей, які зазнали інших втрат і потребують різного роду підтримки, є сенс розглянути діяльність Міжнародного реєстру збитків для України.

Тож **мета статті** – дослідити інструменти комунікації Реєстру збитків для України з постраждалими категоріями українського населення щодо відшкодування збитків, заподіяних внаслідок військових дій РФ на території України.

Джерельною базою дослідження став сайт Реєстру збитків для України (RD4U) (<https://rd4u.coe.int/uk/>), де представлені документи, що регулюють діяльність Реєстру, правила та положення RD4U, форми і правила подання заяв від фізичних та юридичних осіб,

щоквартальні звіти Ради перед Конференцією учасників Реєстру збитків України, а також новини про поточну діяльність RD4U.

Створити платформу для збору всіх видів шкоди, завданої Російською Федерацією на території України, спонукала ухвалена 14 листопада 2022 р. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Сприяння здійсненню правового захисту та забезпеченню відшкодування збитків у зв'язку з агресією проти України» (A/RES/ES-11/5), де йшлося про притягнення Росії до відповідальності за порушення міжнародного права в Україні і забезпечення відшкодування заподіяних збитків, зокрема і шляхом виплати репарацій. І саме в Резолюції визнано необхідність створення міжнародної платформи для документування збитків (surl.lu/frexbo).

Про заснування Реєстру збитків для України, повна його назва – Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (RD4U) – було оголошено під час Саміту глав держав та урядів Ради Європи, який відбувся у Рейк'явіку (Ісландія) 16–17 травня 2023 р. Як зазначалося, Реєстр буде працювати у Гаазі (Нідерланди), а допоміжний офіс – в Україні. Сорок країн та Європейський Союз одразу приєдналися до Розширеної часткової угоди про Реєстр, створений у рамках Ради Європи. У серпні 2025 р. до RD4U приєдналася Австралія, яка стала 45 членом Реєстру [15].

Основне завдання Реєстру – приймати та обробляти заяви про відшкодування збитків та докази кожного конкретного випадку, реєстрація підтверджених заяв для майбутнього розгляду й визначення компенсації. Вкрай важливо, що до Реєстру збитків подавати заяви можна через український мобільний застосунок та портал «Дія», що забезпечує швидкий і зручний онлайн-доступ до цифрових документів та до різних державних послуг. Реєстр діятиме до того часу, поки не увійде до складу новоутвореного Міжнародного компенсаційного механізму. Очікується, що до кінця 2025 р. країни зможуть створити міжнародний договір, яким будуть визначені засади діяльності Компенсаційної комісії з розгляду заяв, і вже у наступному 2026 р. розпочнеться процес ратифікації відповідного договору [16].

Зважаючи на сучасні українські реалії, головним засобом взаємодії Реєстру з українськими громадянами, які втратили здоров'я і майно

під час війни, є електронні комунікаційні інструменти дистанційної роботи. В умовах воєнного часу, перебоїв з електропостачанням та через проблеми з фізичним доступом до органів влади на частині територій України, де відбуваються активні бойові дії або які тимчасово окуповані, електронні комунікаційні інструменти виступають важливим, а інколи й єдиним шляхом звернення до владних структур. Зокрема, на початку повномасштабного вторгнення в Україну саме мобільний застосунок «Дія» суттєво врятував ситуацію з виплатою населенню державної допомоги «єПідтримка». Також у пригоді стали інші корисні сервіси, як от цифрові документи для користувачів застосунку [14]. На сьогодні завдяки застосунку «Дія» можна подавати заяви про допомогу до Реєстру збитків, про що було повідомлено під час створення Реєстру і взаємодії його з українськими органами влади [17].

Відкриття офісу RD4U в Києві у березні 2024 р. стало важливим кроком у діяльності Реєстру збитків, адже київський офіс має сприяти широкій обізнаності громадськості України із основними завданнями Реєстру. На цьому й ґрунтується інформаційна стратегія RD4U, тому що вкрай важливо, аби усі заявники – фізичні, юридичні особи та держава Україна – отримували повну інформацію про роль і стратегію Реєстру, про процес подання заяв на відшкодування. До того ж заявники можуть мати різного роду проблеми, зокрема, потребувати технічної підтримки у поданні заяви через портал «Дія» або ж допомоги зі збору доказів, чи навіть через психологічний стрес потребують підтримки й допомоги у формулюванні пережитого досвіду. Крім того, київський офіс Реєстру покликаний координувати обмін інформацією з іншими міжнародними організаціями, українськими органами влади та громадськими організаціями [18].

До поширення інформації щодо діяльності Реєстру збитків України долучилися як державні структури, так і громадські організації, волонтери. Зокрема, інформацію про запуск Міжнародного реєстру збитків в Україні подано 25 березня 2024 р. на сайті єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України – Урядового порталу (<https://www.kmu.gov.ua>). Повну інформацію про Реєстр збитків для України з активним посиланням на сайт RD4U надало Міністерство внутрішніх справ (surl.li/hcwomc). Також про запуск Реєстру

збитків для України, його мету та функції повідомили на своїх сайтах міські та районні державні/військові адміністрації. Наприклад, на сайті офіційного порталу Києва – Київської міської державної адміністрації та Київської міської ради є посилання на файловий документ, де зібрана вся інформація про Реєстр збитків для України з посиланням на сайт RD4U та на всі документи, що регулюють його діяльність, а також інформація про категорії, за якими можна подавати заявки, та порядок їх подання (<https://kyivcity.gov.ua/img/item/general/12567.pdf>). Про запуск Реєстру збитків України було сповіщення на сайті Полтавської ОДА (<https://poda.gov.ua>) у березні 2024 р. Також низка статей на цьому сайті інформує про вже відкриті категорії та правила подання заяв про збитки. На сайті Львівської районної державної адміністрації для обізнаності громадян у формі PDF представлений посібник «Подання заяви про завдані збитки до міжнародного Реєстру збитків для України: практичні поради постраждалим», підготовлений аналітичним центром «Інститут законодавчих ідей» з посиланням на сайт RD4U (surl.li/sjzjxa). Про можливість подання заяв з певних категорій до Реєстру збитків України інформує своїх мешканців і Бердичівська міська рада (surl.li/uxpwnl).

Інформують населення про діяльність Реєстру збитків також різноманітні громадські організації. Зокрема, Експертний центр з прав людини ще у грудні 2023 р. повідомив про запуск Реєстру збитків України, що є початковим етапом на шляху до справедливої компенсації постраждалим внаслідок російської агресії (surl.li/guwozm). У лютому 2024 р. про запуск Міжнародного реєстру збитків повідомлялося на сайті правозахисної організації «Екологія. Право. Людина» (surl.li/vaofar). Тоді ж Українська Гельсінська спілка з прав людини на своєму сайті (surl.li/asoehb) подала роз'яснення керівника Департаменту документування воєнних злочинів УГСПЛ С. Мовчана щодо можливості створення заяв до Реєстру збитків для України. Український жіночий фонд у березні 2024 р. опублікував інтерв'ю із заступницею міністра юстиції України І. Мудрою, де йшлося про місію та завдання Реєстру збитків для України, про першу категорію, за якою громадяни зможуть подавати свої заяви на відшкодування, а також про перспективи запуску інших категорій

та форми подання відповідних заяв (<https://uwf.org.ua/international-register-of-losses/>). ГО «Український центр захисту прав людини» у грудні 2024 р. повідомив про правила подання заяв до Реєстру збитків з посиланнями на вже відкриті заяви (surl.li/keckxa).

Щоквартальні звіти Ради перед Конференцією учасників містять інформацію про кількість отриманих заяв з кожної окремої категорії та кількість вже перевірених і зареєстрованих заяв, з якими можна ознайомитись на сайті Реєстру збитків англійською та французькою мовами [19]. Станом на серпень 2025 р. опубліковано сім щоквартальних звітів (2023/1, 2024/1, 2024/2, 2024/3, 2024/4, 2025/1, 2025/2).

Перші дані про кількість поданих заяв були опубліковані у кварталному звіті 2024/2. Згідно з цими даними, на 14 червня 2024 р. до Реєстру збитків було надіслано 3700 заяв про відшкодування збитків за категорією A3.1 «Пошкодження та знищення житлової нерухомості» (рис. 1).

Number of claims received ¹	
Category A3.1 Damage and Destruction of Residential Immovable Property	3,700
Total	3,700
Number of eligible claims recorded in the Register	N/A ²
Total compensation sought	N/A ³

Рис. 1. Кількість отриманих претензій станом на 14 червня 2024 р.

Джерело: surl.li/fbftgp

І як з'ясувалося, попередня інформаційна кампанія щодо запуску Реєстру збитків та відкриття першої категорії для подання заяв були недостатньо результативними. Зокрема, під час засідання Рада Реєстру збитків звернула увагу на значно нижчу кількість отриманих заяв ніж очікувалося. Адже з урахуванням того, що в «Дії» підписані близько 20 млн українців, попередньо прогнозувалося, що до Реєстру надійде від 300 000 до 600 000 заяв [20]. На думку учасників Ради, така низька кількість позовів про відшкодування була зумовлена технічними проблемами на початковому етапі прийому заяв, недостатньою поінформованістю щодо діяльності Реєстру збитків,

а також відсутністю зацікавленості постраждалих через непевну перспективу отримання компенсації. У своїх висновках Рада Реєстру посиляється на результати опитування 2024 р., проведеного Харківським інститутом соціальних досліджень «Права людини в процесі подолання наслідків війни» [21].

Крім того, із зазначеного дослідження стало відомо, що значна кількість людей, які стали вимушено переміщеними або зазнали різного роду втрат під час війни, не вважають себе постраждалими на тлі постійних обстрілів, вбитих чи поранених людей тощо [22]. Тож на цю категорію осіб також варто звернути увагу у комунікаційній роботі при поширенні інформації про компенсацію збитків, наголошуючи на відповідних категоріях і бажанні міжнародної громадськості допомогти відшкодувати завдані збитки усім людям, які постраждали від війни, і вимагати від Росії-агресора відповідної компенсації. У цьому мають відіграти важливу роль територіальні громади, громадські організації та бібліотечні установи, адже саме ці організації і установи мають змогу безпосередньо спілкуватися з людьми, які зазнали тих чи інших втрат під час війни, і мотивувати їх подавати заяви про збитки.

З метою підготовки до інформаційної кампанії, спрямованої на залучення місцевої влади до сприяння обізнаності населення про діяльність Реєстру збитків для України та процесу подання заяв, у червні 2024 р. у Києві учасники Реєстру збитків та Конгрес Ради Європи провели зустріч з представниками регіональних органів влади. Як було наголошено під час заходу, саме регіональні органи влади – органи самоврядування та державні завдяки контактам з громадянами відіграють важливу роль у наповненні Реєстру, інформуючи про діяльність RD4U та допомагаючи людям, які зазнали збитків, звернутися до Ради Реєстру із заявою про компенсацію на відшкодування [23].

І хоча, як вже було зазначено вище, на сайтах місцевих рад та громадських організацій і була розміщена інформація про прийняття заяв щодо відшкодування до Реєстру збитків, все ж активність громадян не була високою. Тож про необхідність налагодження ефективної комунікації з людьми, які постраждали під час війни, щодо діяльності Реєстру, висвітлення відкритих категорій для

подання позовів про відшкодування йшлося і під час п'ятого засідання Конференції учасників Реєстру збитків у Страсбурзі 11 жовтня 2024 р. [24].

З метою об'єднання зусиль Реєстру та організацій громадянського суспільства (ОГС) для допомоги українцям, які постраждали через російсько-українську війну, 31 жовтня 2024 р. була створена Координаційна платформа громадянського суспільства. Перша робоча зустріч за участі представників понад 40 організацій, національних та міжнародних партнерів, а також представників українського уряду відбулася 16 грудня 2024 р. Як було зазначено, Координаційна платформа громадянського суспільства RD4U допомагатиме в інформуванні населення про діяльність Реєстру збитків, анонсуватиме запуск нових категорій та процедур подання заяв. Тобто ця платформа покликана налагодити ефективну взаємодію громадянського суспільства з Реєстром збитків шляхом обміну інформацією, забезпечення методичними матеріалами та роз'яснення населенню щодо самого процесу створення позовів про відшкодування [25].

З метою поширення інформації про діяльність Реєстру збитків та відкриття нових категорій заяв для громадян, які зазнали збитків від війни, Українська правозахисна організація «Центр громадянських свобод» у травні 2025 р. провела зустріч на тему «Реєстр збитків: чому кожному українцеві потрібно знати про це», учасники якої говорили про роль правозахисних та державних структур у підтримці постраждалих громадян, порушували питання щодо бар'єрів, які виникають під час подання заяв від вразливих груп населення, звернули увагу на інші моменти документування злочинів, що мають впливати на майбутні репарації (surl.li/hxwsno). До інформування громадян долучилися громадська організація «Донбас СОС» (surl.li/wpagn), «Фонд милосердя та здоров'я» (surl.li/fnfjrk), на чийх сайтах подається інформація про відкриття нової категорії – пошкодження або знищення нежитлового нерухомого майна, за якою можна подавати заявки до Реєстру збитків України.

У поширенні інформації про діяльність Реєстру збитків для України помітну роль можуть відігравати й бібліотечні установи. Зокрема, Центр досліджень соціальних комунікацій Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на своєму сайті інформує

про мету створення Реєстру збитків для України, посилаючись на коментар юристів ГО «Донбас СОС», та знайомить користувачів сайту з порядком подання заяви до Реєстру збитків [26]. Про правила оформлення заявки до Реєстру збитків України інформує Центральна бібліотека Олександрійської міської ЦБС на своїй сторінці Facebook, зазначаючи, що працівники бібліотеки допомогли оформити заяви про пошкодження чи знищення житлового нерухомого майна громадянам з Донецької області (surli.cc/jrmyzq).

Варто відзначити активність сайту Мелітопольської міської ради – «Мелітополь єдиний», який вже у квітні 2024 р. опублікував інформацію про початок прийому заяв до RD4U, правила їх подачі та посилання на сайт Реєстру збитків (<https://biz.mlt.gov.ua/posts/493.html>). У центрах підтримки «ЯМаріуполь» у межах проєкту «Mariupol Justice» юристи допомагають населенню з консультацією та створенням тексту звернення до Реєстру збитків (surl.li/csmahl). І як наслідок, на жовтень 2024 р. вже було подано 10 000 заяв за категорією пошкодження або знищення нерухомого майна, серед яких найбільше заяв з Донецької області (35%), а серед міст найбільшу кількість заяв надіслали люди про збитки у Маріуполі – 1 150 заяв [27]. На грудень 2024 р. загальна кількість заяв щодо пошкодження та знищення житлового нерухомого майна зросла до 12 822 (surl.li/zorrtx).

Важливим кроком в інформаційній роботі з населенням можна вважати підписання у березні 2025 р. меморандуму про співпрацю Ради Реєстру збитків з Міністерством юстиції України і Координаційним центром правової допомоги. Зокрема Реєстр, згідно з меморандумом, проводитиме тренінги в Центрі для адвокатів, а також забезпечуватиме Центр навчальними матеріалами, необхідними для надання правничої допомоги населенню України. Крім того, з Генеральною прокуратурою України була підписана угода про можливість надання Реєстру доступу до важливих доказів, зібраних правоохоронними органами України, що суттєво поліпшує оціночні спроможності RD4U для реєстрації заяв про збитки [28].

Варто зауважити, що тренінги, вебінари з опанування комунікаційних навичок у взаємодії з населенням та поширення інформації про діяльність RD4U відбувалися з 2024 р. До заходів щодо

поширення інформації про Реєстр та налагодження комунікації з населенням України підключилася Міжнародна організація з міграції (МОМ), яка разом із представниками Офісу Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, Міністерства соціальної політики та Офісу Генерального прокурора в листопаді 2024 р. провела триденний тренінг, присвячений репараціям і діяльності Реєстру збитків. Участь у ньому взяли представники ГО «Об'єднання родичів політв'язнів Кремля», вони вивчали методи ведення консультацій для населення з урахуванням чутливості людей до конфлікту, правові механізми репарацій та інші методики роботи з громадянами, які зазнали втрат під час війни (surl.li/kvmara).

У травні 2025 р. відбувся перший вебінар на тему роботи з Реєстром збитків для України на базі платформ «Управління людськими ресурсами», «Адміністративні послуги, електронне врядування» та «Тимчасово окуповані та деокуповані громади» Всеукраїнської Асоціації об'єднаних територіальних громад. Ця ознайомча сесія під назвою «Реєстр збитків для України: мандат, функції, процедури подання заяв і відкриті категорії» була присвячена роз'ясненню ролі Реєстру як першого кроку до механізму компенсації, також учасників заходу інформували про процедуру подання заявок на відшкодування та вже відкриті для подання позовів категорії. На майбутнє плануються нові сесії, під час яких розглядатимуться практичні аспекти звернення до Реєстру збитків (<https://hromady.org/loss-awareness-session/>). Восени 2025 р. планує проведення серії онлайн-заходів Координаційний центр з надання правничої допомоги PRAVOKATOR спільно з Київським офісом Реєстру збитків, де йтиметься про діяльність Реєстру та правила подання заяв з урахуванням виявлених навчальних потреб працівників системи надання безоплатної правничої допомоги та адвокатів (surl.li/ofgnuy).

У червні 2025 р. у Львові відбулася зустріч представників Реєстру збитків за участі місцевих органів державної влади, партнерів з Ради Європи, представників громадських організацій та людей, які зазнали збитків від війни. Під час заходу його учасники дізналися більше про мандат та функції RD4U, форми подачі заяв на відшкодування та запуск нової категорії заяв – АЗ.6 «Втрата доступу або контролю

над нерухомим майном на тимчасово окупованих територіях». Як зазначили учасники зустрічі, після повідомлення громадськими організаціями про відкриття нової категорії у соцмережах та на сайтах громадських організацій одразу ж люди почали звертатися із запитаннями про те, де і коли вони могли б отримати допомогу щодо створення відповідних заяв [29].

Варто відзначити також діяльність волонтерів правової платформи PravoVsim, які допомагають людям створювати заяви до Реєстру збитків України. Важливо, що консультації проводяться онлайн, для цього на сайті PravoVsim у розділі «Знайти юриста» треба обрати фахівця з відповідного напрямку, назвати країну перебування та забронювати зручний час для спілкування (surl.li/zrtppg).

У звіті за перший квартал (surl.li/ythfw) Реєстр збитків інформує, що з 2025 р. за новими категоріями – A2.1 (смерть найближчих родичів) та A3.1 (пошкодження або знищення житлового майна) вже подано 4 461 заяву, де йдеться про зруйновані будинки в різних населених пунктах України, що вже перевірені Реєстром пошкодженого та зруйнованого майна України (RDDP), а також заяви з Маріуполя, Сєверодонецька та Попасної, що були додатково підтверджені за допомогою супутникових фотознімків. І вперше серед зареєстрованих – 387 заяв про смерть цивільних осіб, військовослужбовців Збройних Сил України та Територіальної оборони.

Станом на червень 2025 р., згідно зі звітом за другий квартал (surl.li/ogiobl), RD4U зареєстровано вже 6 917 нових заяв, з яких майже 4 000 заяв про внутрішнє переміщення та 2 000 заяв про військовослужбовців, які зникли безвісти. Також до Реєстру збитків надійшло 762 заяви про загиблих цивільних осіб та військовослужбовців і 5 273 заяви про пошкодження або руйнування будинків (див. рис. 2).

Під час війни доступною формою спілкування є дистанційна комунікація, що видно на прикладі порталу RD4U. Завдяки сучасним технологіям українці з будь-якого куточка світу мають змогу ознайомитися з діяльністю Реєстру збитків та подати заяву, повідомивши про свої втрати. Важливим фактором в інформаційній роботі та допомозі українському населенню, яке зазнало збитків, є також участь різноманітних міжнародних організацій. Про необхідність інформування людей, які постраждали від війни, про процес

подання заяв, відкриття нових категорій збитків тощо йшлося під час панельної дискусії «Шляхи до репарацій за зниклих безвісти в Україні: правові та інституційні рішення», яка відбулася на початку квітня 2025 р. у Нідерландах за участі представників міжнародних інституцій, правозахисників та експертів у сфері міжнародного права. Її організаторами стали Міжнародна комісія з питань зниклих безвісти (МКЗБ) та Реєстр збитків для України. На заході наголошувалося на потребі тісної комунікації населення, яке постраждало, з місцевими органами влади, та готовності громадського сектору допомогти у цьому питанні [30].

RCMS Data ¹					
Claims Category	Date opened	Claims		Approximate amount of compensation sought, EUR	
		Received	Recorded	In received claims	In recorded claims
A1.1 – Involuntary Internal Displacement	19.03.2025	7,719	3,969	n/a	n/a
A2.1 – death of an immediate family member	16.01.2025	3,233	762	n/a	n/a
A2.2 – missing immediate family member	12.03.2025	3,997	2,191	n/a	n/a
A2.3 – serious personal injury	19.03.2025	358	-	n/a	n/a
A2.4 – sexual violence	19.03.2025	40	-	n/a	n/a
A2.5 – torture, inhuman or degrading treatment or punishment	19.03.2025	175	-	n/a	n/a
A2.6 – deprivation of liberty	19.03.2025	191	-	n/a	n/a
A2.7 – forced labour or service	19.03.2025	69	-	n/a	n/a
A3.1 – damage or destruction of residential immovable property	02.04.2024	19,132	5,273	962 million ²	184 million ²
A3.2 – damage or destruction of non-residential immovable property	15.05.2025	253	-	51 million ⁴	-
Total		35,167	12,195	1.012 billion	184 million

Рис. 2. Усі заяви, подані до RD4U станом на 19 червня 2025 р. (другий квартал).

Джерело: surl.li/gqnvbs

25 червня 2025 р. завдяки зусиллям Інституту міжнародних відносин Університету Ісландії, Міністерства закордонних справ та відділення ЮНІСЕФ в Ісландії у Рейк'явіку відбулася зустріч «Справедливість та відповідальність: захист дітей в Україні», де було оголошено про наміри створити у майбутньому нові категорії позовів щодо шкоди, заподіяної саме дітям (surl.li/hskdfu).

Висновки. Можна стверджувати, що подібні заходи – вебінари, тренінги, панельні дискусії та безпосередні зустрічі з населенням, яке потерпає від російської агресії, створюють комунікативний місток між заявниками Реєстру збитків та Радою Реєстру, забезпечуючи поширення інформації про діяльність RD4U і заохочуючи постраждале населення до створення позовів для компенсації та викривання звіртств РФ на території суверенної держави. Для активної пропаганди платформ, покликаних допомогти населенню, яке страждає від воєнних дій на території України, особливо важливою є дистанційна комунікація, в якій беруть участь громадські організації, державні структури всіх рівнів та різноманітні міжнародні структури і групи.

Проведене дослідження дало змогу визначити певний інструментарій, за допомогою якого відбувається взаємодія Реєстру з постраждалими категоріями населення:

- новинні повідомлення у засобах комунікації;
- інформаційні повідомлення про роботу Реєстру (на сайтах державних органів влади, місцевого самоврядування та громадських організацій);
- матеріали про проведення спеціальних заходів (вебінари, зустрічі);
- інформація про Реєстр у соціальних мережах;
- створення інформаційних хабів, громадських приймалень.

Результатом використання зазначених інструментів інформаційно-комунікаційної роботи з постраждалим населенням є налагодження більш ефективної співпраці, полегшення громадянам доступу через застосування сучасних електронних технологій до подання заяв до Реєстру збитків України, покращення обізнаності населення щодо діяльності Реєстру. Безумовно, цього не досить, але без таких дистанційних інструментів заяв до Реєстру було б значно менше. Важливою ланкою у процесі поширення інформації про діяльність RD4U можуть бути і бібліотеки всіх категорій – від міських до наукових, адже збитків від війни зазнають українці – від дітей до пенсіонерів – у різних регіонах країни.

Тож інформаційна кампанія щодо таких структур як Реєстр збитків для України має бути належним чином вибудована, щоб

забезпечити ефективний процес відшкодування збитків, зосереджуючись на моральній підтримці людей, які зазнали різного виду втрат, і заохочувати їх повідомляти про усі злочини, вчинені Російською Федерацією. Адже йдеться не лише про грошове відшкодування, а й про засвідчення агресії РФ, що мусить мати належне продовження в юридичній площині для визначення відповідного покарання за міжнародним правом.

Список бібліографічних посилань

1. Мирний М. Як захистити права потерпілих від війни: правозахисна коаліція оголосила 13 пріоритетних кроків. *Zmina* : вебсайт. 2025. 22.01. URL: <https://zmina.info/articles/yak-zahystyty-prava-poterpilyh-vid-vijny-rosiyan-pravozahysna-koalicyiya-ogolosyla-13-priorytetnyh-kroktiv/> (дата звернення: 28.05.2025).

2. Гончаренко О. Три найголовніші проблеми ВПО в Україні: що потрібно змінити? *Українська правда* : вебсайт. 2024. 6.03. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/goncharenko/> (дата звернення: 28.05.2025).

3. Кириченко А. В Україні з'явиться Система обліку немайнової шкоди: що вона передбачає. *Економічна правда* : вебсайт. 2025. 15.04. URL: <https://epravda.com.ua/power/shcho-vhodit-do-sistemi-obliku-nemaynovoji-shkodi-zavdanoji-rosiyeyu-805534/> (дата звернення: 28.05.2025).

4. Абрамович О. Справа за позовом України у Міжнародному суді ООН: чому суд у Гаазі не про вчинення Росією геноциду. *Радіо Свобода* : вебсайт. 2023. 17.09. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/sprava-za-pozovom-ukrayiny-u-mizhnarodnomu-sudi-onn/32594420.html> (дата звернення: 28.05.2025).

5. Огренчук А. Наміри Кремля: чому війна Росії проти України є геноцидом українського народу. *Радіо Свобода* : вебсайт. 2022. 04.07. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/rosiya-henotsyd-proty-ukrayintsiv-dokazy/31928332.html> (дата звернення: 28.05.2025).

6. Законодавчі аспекти протидії особливо небезпечним злочинам в Україні: матеріали міжнародного науково-практичного круглого столу, м. Київ, 14–15 березня 2024 р. *Національний юридичний*

університет ім. Ярослава Мудрого. Київ, Алерта, 2024. 344 с. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/24310/1/Oleynikov_Zbirnyk_tez_240312_out_2.pdf#page=5 (дата звернення: 28.05.2025).

7. Шрамко С. С. Правові механізми відшкодування шкоди жертвам воєнного конфлікту в Україні. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право»*. 2024. Вип. 84: ч. 4. С. 371–376. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.4.51>

8. Ващук О. У пошуках справедливості: майбутнє компенсацій за військові збитки Україні. *Законодавчі аспекти протидії особливо небезпечним злочинам в Україні. Матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Київ, 14–15 берез. 2024 р.* Київ : Алерта, 2024. 59–63 с. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/24310/1/Oleynikov_Zbirnyk_tez_240312_out_2.pdf#page=59 (дата звернення: 28.05.2025).

9. Гончаренко Г. Реєстр збитків, завданих агресією РФ проти України в контексті створення міжнародно-правових механізмів відновлення нашої держави. *Законодавчі аспекти протидії особливо небезпечним злочинам в Україні. Матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Київ, 14–15 берез. 2024 р.* Київ : Алерта, 2024. 64–68 с. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/24310/1/Oleynikov_Zbirnyk_tez_240312_out_2.pdf#page=64 (дата звернення: 28.05.2025).

10. Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи. *Інформаційно-реферативний бюлетень*. Київ. НІОБ НБУВ. URL: <https://nbuviap.gov.ua/proekty/informatsiino-analitychni-vydannia/vymusheni-pereselentsi-stanproblemy-perspektyvy-proekty> (дата звернення: 28.05.2025).

11. Спіріна С., Пестрецова О. Доцільність створення загальної платформи електронних ресурсів на допомогу внутрішньо переміщеним особам. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2024. Вип. 73. С. 216–230. <https://doi.org/10.15407/np.73.216>

12. Закірова С. Українські біженці від війни: аналіз інформаційних ресурсів підтримки. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2023. Вип. 67. С. 54–81. <https://doi.org/10.15407/np.67.054>

13. Желай О. Внутрішньо переміщені особи: місія та візія бібліо-

теки. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2024. Вип. 71. С. 413–430. <https://doi.org/10.15407/nr.71.413>

14. Бондаренко В. Місце мобільних сервісів у забезпеченні доступу до офіційної інформації та адміністративних послуг в умовах війни. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2024. Вип. 70. С. 67–85. <https://doi.org/10.15407/nr.70.067>

15. Австралія приєдналася до Реєстру збитків для України. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2025. 19.08 URL: surl.lt/pbooph (дата звернення: 19.08.2025).

16. Комітет міністрів Ради Європи прибрав обмеження терміну діяльності реєстру збитків України. *Zmina* : вебсайт. 2025. 05.08. URL: <https://zmina.info/news/komitet-ministriv-rady-yevropy-prybrav-obmezheniya-terminu-diyalnosti-reyestru-zbytkiv-ukrayiny/> (дата звернення: 05.08.2025).

17. Українці через Дію зможуть подати заяви до міжнародного Реєстру збитків про пошкодження, завдані російською агресією. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2024. 25.03. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/-/ukrainians-will-be-able-to-submit-claims-for-damages-caused-by-russian-aggression-to-the-international-register-of-damages-via-diia> (дата звернення: 28.05.2025).

18. Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, відкриває офіс у Києві. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2024. 23.03. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/-/register-of-damage-caused-by-the-aggression-of-the-russian-federation-against-ukraine-opens-office-in-kyiv> (дата звернення: 28.05.2025).

19. Щоквартальні звіти Ради перед Конференцією Учасників. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/home> (дата звернення: 05.08.2025).

20. Реєстр збитків для України відкриється для подання заяв 2 квітня 2024 року. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2024. 27.03. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/-/register-of-damage-for-ukraine-to-open-for-claims-submission-on-2-april-2024> (дата звернення: 28.05.2025).

21. Звіт про діяльність ХІСД. *Харківський інститут соціальних досліджень*. 2024. 13 с. URL: <https://khisr.kharkov.ua/wp-content/uploads/2025/02/zvit-2024-2.pdf> (дата звернення 28.05.2025).

22. «Постраждали від війни цього часто не визнають» : результати

соціопитування. *Українська Гельсінська спілка з прав людини*. 2024. 06.06. URL: <https://www.helsinki.org.ua/articles/postrazhdali-vid-viyny-tsoho-chasto-ne-vyznaiut-rezultaty-sotsopytuvannia/> (дата звернення 28.05.2025)

23. Реєстр збитків для України та Конгрес Ради Європи об'єднують зусилля для запуску інформаційної кампанії для українських місцевих та регіональних органів влади. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2024. 25.06. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/-/register-of-damage-for-ukraine-and-the-council-of-europe-s-congress-join-forces-to-launch-an-awareness-campaign-for-ukrainian-local-and-regional-authorities> (дата звернення: 28.05.2025).

24. Конференція Учасників Реєстру провела П'яте засідання. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2024. 11.10. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/-/the-conference-of-participants-of-the-register-held-its-fifth-meeting> (дата звернення: 28.05.2025)

25. Перша зустріч Координаційної платформи громадянського суспільства присвячена питанню співпраці. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2024. 18.12. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/-/cooperation-framework-discussed-at-the-first-working-meeting-of-the-register-s-civil-society-coordination-platform> (дата звернення: 28.05.2025).

26. Подача заяви до міжнародного реєстру збитків для України. *Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ* : вебсайт. 2025. 14.06. URL: <https://nbuviap.gov.ua/podacha-zayavy-do-mizhnarodnoho-reyestru-zbytktiv-dlya-ukrayiny> (дата звернення: 14.06.2025).

27. Понад 10,000 заяв щодо пошкодженого або знищеного житла подано до Реєстру збитків для України. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2024. 01.10. URL: <https://rd4u.coe.int/uk/-/over-10-000-claims-for-damage-or-destruction-to-residential-housing-submitted-to-the-register-of-damage-for-ukraine> (дата звернення: 28.05.2025).

28. Реєстр збитків для України уклав угоди, спрямовані на надання заявникам правничої допомоги та доступ до доказів, зібраних українськими правоохоронними органами. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2025. 20.03. URL: surl.li/tbytph (дата звернення: 28.05.2025).

29. Регіональний захід Реєстру збитків для України у Львові: практична допомога заявникам. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2025. 25.06. URL: surl.li/axhoorm (дата звернення: 27.06.2025).

30. У Гаазі відбулася дискусія про правові шляхи компенсації для родин зниклих безвісти. *Реєстр збитків для України* : вебсайт. 2025. 3.04. URL: surl.li/ochstn (дата звернення: 28.05.2025).

References

1. Myrnyi, M. (2025, January 22). Yak zakhystyty prava poterpilykh vid viiny: pravozakhysna koalitsiia oholosyla 13 priorityetnykh krokiv [How to protect the rights of war victims: the human rights coalition announced 13 priority steps]. *Zmina* [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://zmina.info/articles/yak-zahystyty-prava-poterpilyh-vid-vijny-rosiyan-pravozahysna-koalicziya-ogolosyla-13-priorityetnyh-krokov/>
2. Honcharenko, O. (2024, March 6). Try naiholovnishy problemy VPO v Ukraini: shcho potribno zminyty? [The three most important problems of IDPs in Ukraine: what needs to be changed?]. *Ukrainska Pravda* [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://blogs.pravda.com.ua/authors/goncharenko/>
3. Kyrychenko, A. (2025, April 15). V Ukraini z'avytsia Systema obliku nemainovoi shkody: shcho vona peredbachaie [A system for accounting for non-property damage will appear in Ukraine: what does it provide]. *Ekonomichna Pravda* [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://epravda.com.ua/power/shcho-vhodit-do-sistemi-obliku-nemaynovoji-shkodi-zavdanoji-rosiyeyu-805534/>
4. Abramovych, O. (2023, September 17). Sprava za pozovom Ukrainy u Mizhnarodnomu sudi OON: chomu sud u Haazi ne pro vchynennia Rosiieiu henotsydu [Ukraine's lawsuit in the UN International Court of Justice: why the Hague court is not about Russia committing genocide]. *Radio Svoboda – Radio Liberty* [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://www.radiosvoboda.org/a/sprava-za-pozovom-ukrayiny-u-mizhnarodnomu-sudi-oon/32594420.html>
5. Ohrenchuk, A. (2022, July 4). Namiry Kremliia: chomu viina Rosii proty Ukrainy ye henotsydom ukrainskoho narodu [The Kremlin's intentions: why Russia's war against Ukraine is a genocide of the Ukrainian people]. *Radio Svoboda – Radio Liberty* [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://www.radiosvoboda.org/a/rosiya-henotsyd-proty-ukrayintsiv-dokazy/31928332.html>

6. Zakonodavchi aspekty protydyi osoblyvo nebezpechnym zlochynam v Ukraini: materialy mizhnarodnoho naukovo-praktychnoho kruhloho stolu, Kyiv, 14-15 bereznia 2024 roku [Legislative aspects of combating especially dangerous crimes in Ukraine: materials of the international scientific and practical round table, Kyiv, March 14-15, 2024]. (2024). *Natsionalnyi yurydychnyi universytet im. Yaroslava Mudroho – Yaroslav the Wise National Law University*. Kyiv. 344 p. [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/24310/1/Oleynikov_Zbirnyk_tez_240312_out_2.pdf#page=5

7. Shramko, S. S. (2024). Legal mechanisms for compensation for victims of the military conflict in Ukraine. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law*, 84(4), 371-376 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.4.51>

8. Vashchuk, O. (2024). U poshukakh spravedlyvosti: maibutnie kompensatsii za viiskovi zbytky Ukraini [In search of justice: the future of compensation for war damages to Ukraine]. *Legislative aspects of combating especially dangerous crimes in Ukraine. Proceedings from the international scientific and practical round table, 14-15 March 2024* (pp. 59-63). Kyiv [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/24310/1/Oleynikov_Zbirnyk_tez_240312_out_2.pdf#page=59

9. Honcharenko, H. (2024). Reiestr zbytkiv, zavdanykh ahresiieiu RF proty Ukrainy v konteksti stvorennia mizhnarodno-pravovykh mekhanizmiv vidnovlennia nashoi derzhavy [Register of damages caused by the aggression of the Russian Federation against Ukraine in the context of the creation of international legal mechanisms for the restoration of our state]. *Legislative aspects of combating especially dangerous crimes in Ukraine. Proceedings from the international scientific and practical round table, 14-15 March 2024* (pp. 64-68). Kyiv [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/24310/1/Oleynikov_Zbirnyk_tez_240312_out_2.pdf#page=64

10. Vymusheni pereselentsi: stan, problemy, perspektyvy. Informatsijno-referatyvnyj biuleten [Forced migrants: status, problems, prospects. Information and abstract bulletin]. Kyiv: NBUV [in

Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://nbuviap.gov.ua/proekty/informatsiino-analitychni-vydannia/vymushenipereselentsi-stan-problemy-perspektyvy-proekty>

11. Spirina, S., & Pestretsova, O. (2024). The feasibility of creating a common platform of electronic resources to assist internally displaced persons. *Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 73, 216-230. Kyiv [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.73.216>

12. Zakirova, S. (2023). Ukrainian refugees from the war: an analysis of information resources of support. *Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 67, 54-81. Kyiv [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.67.054>

13. Zhelai, O. (2024). Internally Displaced Persons: Library Mission and Vision. *Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 71, 413-430. Kyiv [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.71.413>

14. Bondarenko, V. (2024). The role of mobile services in providing access to official information and administrative services in times of war. *Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 70, 67-85. Kyiv [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.70.067>

15. Avstraliia pryednalasia do Reiestru zbytkiv dlia Ukrainy [Australia joins the Register of Damage for Ukraine]. (2025, August 19). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebsait – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved August 19, 2025, from surl.lt/pbooph

16. Komitet ministriv Rady Yevropy prybrav obmezhennia terminu diialnosti reiestru zbytkiv Ukrainy [The Committee of Ministers of the Council of Europe has removed the limitation on the duration of the Register of Damage for Ukraine]. (2025, August 5). *Zmina* [in Ukrainian]. Retrieved August 5, 2025, from <https://zmina.info/news/komit-et-ministriv-rady-yevropy-prybrav-obmezhennya-terminu-diyalnosti-reiestru-zbytkiv-ukrayiny/>

17. Ukraintsi cherez Diiu zmozhut podaty zaiavy do mizhnarodnoho Reiestru zbytkiv pro poshkodzhennia, zavdani rosiiskoiu ahresiieiu [Ukrainians will be able to submit through Diya their applications to the international Register of Damage caused by Russian aggression]. (2024, March 25). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebsait – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/-/ukrainians-will-be-able-to-submit-claims->

for-damages-caused-by-russian-aggression-to-the-international-register-of-damages-via-diaa

18. Reiestr zbytkiv, zavdanykh ahresiieiu Rosiiskoi Federatsii proty Ukrainy vidkryvaie ofis u Kyievi [The Register of Damages caused by the Russian Federation's aggression against Ukraine opens an office in Kyiv]. (2024, March 23). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebсайт – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/-/register-of-damage-caused-by-the-aggression-of-the-russian-federation-against-ukraine-opens-office-in-kyiv>

19. Shchokvartalni zvity Rady pered Konferentsiieiu Uchasnykiv [Quarterly reports of the Council to the Conference of Participants]. *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebсайт – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English, in French]. Retrieved August 5, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/home>

20. Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy vidkryietsia dlia podannia zaiav 2 kvitnia 2024 roku [The damage register for Ukraine will open for submission of applications on April 2, 2024]. (2024, March 27). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebсайт – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/-/register-of-damage-for-ukraine-to-open-for-claims-submission-on-2-april-2024>

21. Zvit pro diialnist KhISD [Report on the activities of the KhISR]. (2024). *Kharkivskiyi instytut sotsialnykh doslidzhen – Kharkiv Institute for Social Research* [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://khisr.kharkov.ua/wp-content/uploads/2025/02/zvit-2024-2.pdf>

22. “Postrazhdali vid viiny tsoho chasto ne vyznaiut”: rezultaty sotsopytuvannia [“Persons affected by war often do not admit it”: results of a public opinion poll]. (2024, June 6). *Ukrainska Helsinska spilka z prav liudyny – Ukrainian Helsinki Human Rights Union* [in Ukrainian]. Retrieved May 28, 2025, from <https://www.helsinki.org.ua/articles/postrazhdali-vid-viyny-tsoho-chasto-ne-vyznaiut-rezultaty-sotsopytuvannia/>

23. Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy ta Konhres Rady Yevropy obiednuut zusyllia dlia zapusku informatsiinoi kampanii dlia ukrainskykh mistsevykh ta rehionalnykh orhaniv vlady [The Register of Damage for Ukraine and the Congress of the Council of Europe are joining forces

to launch an information campaign for Ukrainian local and regional authorities]. (2024, June 25). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebсайт – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/-/register-of-damage-for-ukraine-and-the-council-of-europe-s-congress-join-forces-to-launch-an-awareness-campaign-for-ukrainian-local-and-regional-authorities>

24. Konferentsiia Uchasnykiv Reiestru provela Piate zasidannia [The Conference of Register Participants held its Fifth meeting]. (2024, October 11). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebсайт – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/-/the-conference-of-participants-of-the-register-held-its-fifth-meeting>

25. Persha zurich Koordynatsiinoi platformy hromadianskoho suspilstva prysviachena pytanniu spivpratsi [The first meeting of the Civil Society Coordination Platform is dedicated to the issue of cooperation]. (2024, December 18). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebсайт – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/-/cooperation-framework-discussed-at-the-first-working-meeting-of-the-register-s-civil-society-coordination-platform>

26. Podacha zaiavy do mizhnarodnoho reiestru zbytkiv dlia Ukrainy [Filing an application to the international register of losses for Ukraine]. (2025, June 14). *Tsentr doslidzhen sotsialnykh komunikatsii NBUV: vebсайт – Center for Social Communication Research of the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine: website* [in Ukrainian]. Retrieved June 14, 2025, from <https://nbuviap.gov.ua/podacha-zayavy-do-mizhnarodnoho-reiestru-zbytkiv-dlya-ukrayiny>

27. Ponad 10,000 zaiav shchodo poshkodzhenoho abo znyshchenoho zhytla podano do Reiestru zbytkiv dlia Ukrainy [Over 10,000 claims for damaged or destroyed housing submitted to the Register of Damage for Ukraine]. (2024, October 1). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebсайт – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from <https://rd4u.coe.int/uk/-/over-10-000-claims-for-damage-or-destruction-to-residential-housing-submitted-to-the-register-of-damage-for-ukraine>

28. Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy uklav uhody, spriamovani na nadannia zaiavnykam pravnychoi dopomohy, ta dostup do dokaziv, zibranykh ukraïnskymy pravookhoronnymy orhanamy [The Registry of Damage for Ukraine signs agreements on provision of legal aid for claimants and access to evidence collected by Ukrainian law enforcement agencies]. (2025, March 20). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebsait – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from surl.li/tbytph

29. Rehionalnyi zakhid Reiestru zbytkiv dlia Ukrainy u Lvovi: praktychna dopomoha zaiavnykam [Regional event of the Register of Damage for Ukraine in Lviv: practical assistance to applicants]. (2025, June 25). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebsait – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved June 27, 2025, from surl.li/axoopm

30. U Haazi vidbulasia dyskusiia pro pravovi shliakhy kompensatsii dlia rodyn znyklykh bezvisty [Legal pathways to reparations for families of the missing discussed in The Hague]. (2025, April 3). *Reiestr zbytkiv dlia Ukrainy: vebsait – Register of Damage for Ukraine: website* [in Ukrainian, in English]. Retrieved May 28, 2025, from surl.li/ochstn

Стаття надійшла до редакції 20.08.2025.

Svitlana Spirina,

Junior Researcher,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: pilgrim1715@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8962-0550>

Snizhana Yukhno,

Junior Researcher,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: snijana999@ukr.net

ORCID <https://orcid.org/0009-0002-5464-025X>

Communication Tools of the *Register of Damage for Ukraine* for Compensation of Population Damages Caused by the Russian-Ukrainian War

The situation regarding the damage caused by Russian aggression in

Ukraine and methods of compensation used by Ukrainian volunteer, state structures, and international organizations, are considered. Attention is focused on methods of disseminating information about the *Register of Damage for Ukraine* and various activities designed to make population familiar with its work and capabilities. Historiography mentions legal scholars who studied and analyzed the legal feasibility and relevance of creating the *Register of Damage for Ukraine*, its future prospects in compensating for losses for Ukrainians and the state of Ukraine itself in connection with the military actions of the Russian Federation on the territory of Ukraine, and also mentions analytical materials and collections on the losses of the Ukrainian population due to the war, created by researchers of the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine. The purpose of the article is to study the communication tools of the *Register of Damage for Ukraine* with the affected categories of the Ukrainian population regarding compensation for damages caused as a result of the Russian Federation's military actions on the territory of Ukraine. Based on the source database, which is the website of the *Register of Damage for Ukraine*, the process of receiving claims from the Ukrainian population regarding physical and moral losses due to Russia's military actions in Ukraine is investigated and analyzed. Attention is focused on the quarterly reports of the Council to the Conference of Participants of the Register of Damage for Ukraine, the processes of remote communication of local authorities are analyzed, public organizations to disseminate information about the activities of the *Register of Damage for Ukraine* and assist the population in creating requests for compensation. The conclusion tracks possible communication mechanisms for remotely disseminating information about the *Register of Damage for Ukraine* to the population, and notes the need for more active dissemination of information about the Register among the population of Ukraine.

Keywords: Registry of Damage for Ukraine (RD4U), Russian-Ukrainian war, compensation for damages, categories of damages, communication, webinars, international structures, assistance to potential applicants.